

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ОБЛЕКЛО И ТУРИЗЪМ

“СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ”

гр. Перник, ул. “Силистра” №10, тел. 076/607053, тел/факс 076/630 750

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:.....

/инж. Мария Герчева - Антова/

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИ

В ПГОТ „СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ“ гр.ПЕРНИК

ВЪВЕДЕНИЕ

Позовавайки се на Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, ръководени от принципа, че всяко дете трябва да бъде подгответо да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, Ние учителите и служителите от ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник приехме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс. Той представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в училището.

ЕТИЧНИЯТ КОДЕКС ИМА ЗА ЦЕЛ:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, от които следва да се ръководи педагогическия и обслужващия персонал в училището. Работещите с деца трябва да знаят и спазват тези правила в своята практика.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.
3. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност.

4. Да подпомогне работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

5. Да очертае и посочи моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

ПРИНЦИПИ:

- Спазване на Конституцията и законите на РБългария;
- Грижата за живота и здравето на детето е на първо място;
- Детето е личност и всички дейности по неговото образование и възпитание следва да осигуряват възможности за неговото развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности;
- Равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
- Създаване и поддържане на колегиални отношения: учивост, уважение, взаимопомощ.

ОБХВАТ:

Етичният кодекс се отнася за ръководството на училището, всички учители и служители на ПГOT „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 Този кодекс определя правилата за поведение на учителите и служителите в ПГOT „Свети Иван Рилски“ гр.Перник Има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на училището.

Чл. 2 (1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Учителите и служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика в сферата на образованието.

(3) Учителите и служителите в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник

(4) Учителите и служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват работата си в интерес на учениците и техните семейства.

(5) Учителите и служителите следват поведение, което не накърнява престижа на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник, не само при изпълнение на служебните си задължения, но и в своя обществен живот.

(6) При изпълнение на служебните си задължения учителите и служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.3 (1) Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

- т. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
- т. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
- т. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- т. 4. На всяко дете е гарантирано правото на : свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религията; формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Чл. 4 Всяко дете има право на закрила срещу нарушащите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 5 Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 6 Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 7 Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 8 Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

- Чл. 9 Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- Чл. 10 Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.
- Чл. 11 Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.
- Чл. 12 Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Чл. 13 Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Чл. 14 Да работим в най-добрия интерес на детето.
- Чл. 15 Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Чл. 16 Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
- Чл. 17 Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, поведението или убежденията на родителите.
- Чл. 18 При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.
- Чл. 19 Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
- Чл. 20 Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.
- Чл. 21 Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в тяхен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

- Чл. 22 Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане семейството при възпитанието на децата.
- Чл. 23 Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 24 Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 25 Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на решения.

Чл. 26 Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл. 27 Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образоването, развитието или благополучието на детето.

Чл. 28 Да не използваме нашите отношения със семейството за лично благодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 29 Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в рисък.

Чл. 30 Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 31. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открыто, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 32 Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 33 Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 34 Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

Чл. 35 Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Раздел V

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 36 (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителите и служителите следват поведение, което не уронва престижа на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

(2) Учителите и служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Учителите и служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

(4) Учителите и служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл. 37 Учителят и служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Чл. 38 Учителят и служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 39 (1) Учителят и служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

(2) Учителят и служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлият на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да наручат професионалния му подход по определени въпроси.

(3) Учителят и служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл.40 Учителят и служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 41 Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи и възпитание, и да живее без насилие.

Чл. 42 Да работим за подобряване на сътрудничеството между организацията, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 43 Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 44 Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 45 Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Чл. 46 Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Да не предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Раздел VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КМЕТСТВА, ОБЩИНА, РУО - ПЕРНИК и МОН

Чл. 47 (1) Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

(2) Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 48 Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в

нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището

Чл. 49 Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с органите на държавната и местна власт.

Раздел VIII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 50 Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 51 Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Чл. 52 /1/ Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

/2/ Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 53 Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 54 Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 55 Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

- (1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
- (2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
- (3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- (4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с наредденията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебни си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 56 (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ПГOT „Свети Иван Рилски“ гр.Перник се създава тричленна комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Общо събрание за срок от една година.

(3) Комисията се избира на първото общо събрание на персонала за съответната учебна година.

Чл.57. Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл.58. Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове. Санкциите са:

- Писмено уведомяване на служителя или работника и даване публичност на случая;
- Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание
- Информиране на Обществения съвет

Чл. 59. Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 60 (1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в двумесечен срок от постъпването им.

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 61 Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на ПГOT „Свети Иван Рилски“ гр. Перник.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

§ 1 При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

§ 2 Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§ 3 Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на всички учители и служители на училището.

§ 4 Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения. Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

§ 5. Служителят не е длъжен да изпълни нареддане, което засяга неговите конституционни права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареддането.

§ 6. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.

§ 7 Етичния кодекс влиза в сила от учебната 2020/2021 година.

Задължавам се:

1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работя в най-добрая интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.

5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила (кодекс).
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазвам етичните правила, заложени в този кодекс.